

*Робоча програма
навчальної дисципліни*

Цифрова журналістика

K a r a z i n M e d i a T o p o s G r o u p 2 0 1 9

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Кафедра медіакомунікацій

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної
роботи

_____

“ _____ ” _____ 2019 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

ЦИФРОВА ЖУРНАЛІСТИКА

рівень вищої освіти другий (магістерський) рівень

галузь знань 06 – «Журналістика»

спеціальність 061 – «Журналістика»

освітньо-професійна програма «Аудіовізуальні медіа та цифрова журналістика»

вид дисципліни обов'язкова

факультет Соціологічний

2019 / 2020 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою соціологічного факультету Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна

26 червня 2019 року, протокол № 6

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: Стародубцева Л. В., доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри медіакомунікацій;
Маслов Є. Ф., старший викладач кафедри медіакомунікацій;
Соломадін І. М., старший викладач кафедри медіакомунікацій

Програму схвалено на засіданні кафедри медіакомунікацій

Протокол від 20 червня 2019 року № 6

Завідувач кафедри медіакомунікацій

_____ Л. В. Стародубцева

Програму погоджено методичною комісією соціологічного факультету

Протокол від 25 червня 2019 року № 9

Голова науково-методичної комісії соціологічного факультету

_____ Ю. Г. Сорока

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Цифрова журналістика» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки другого (магістерського) рівня спеціальності 061 – «Журналістика» освітньо-професійної програми «Аудіовізуальні медіа та цифрова журналістика»

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни: надання студентам теоретичних знань про технології цифрових медіа й практичних навичок роботи в конвергентному ньюзрумі, оволодіння методами продюсування і менеджменту інноваційних медіапроектів у галузі цифрової журналістики. Дисципліна є обов'язковою, тісно пов'язана з дисциплінами «Аудіовізуальні медіа», «Відеопродакшн», «Журналістська етика», «Медіавплив» і посідає одне з ключових місць в освітньо-професійній програмі.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни: оволодіння такими загальними і фаховими компетентностями як вміння створювати аудіовізуальний контент, розробляти стратегії медіапроекування та аналізувати комунікативний простір аудіовізуальних медіа та цифрової журналістики; володіння базовими знаннями в галузі сучасних інформаційних технологій, комунікативістики, концепцій інформаційного суспільства, основ аудіовізуальних медіа та цифрової журналістики, теорій медіа та уміння їх використовувати в професійній діяльності; використання інструментальних знань щодо управління інформаційними процесами в галузі аудіовізуальних медіа та цифрової журналістики; володіння специфікою різних видів аудіовізуального медіадискурсу з метою ефективного виконання професійних завдань; вміння створювати інноваційні медіапроекти в галузі аудіовізуальних медіа та цифрової журналістики.

1.3. Кількість кредитів: 6 кредитів

1.4. Загальна кількість годин: 180 годин

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Обов'язкова	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
1-й	1-й
Семестр	
1-й	1-й
Лекції	
32 год.	8 год.
Практичні, семінарські заняття	
48 год.	16 год.
Лабораторні заняття	
0 год.	0 год.
Самостійна робота	
100 год.	156 год.
Індивідуальні завдання	
0 год.	

1.6. Заплановані результати навчання: сформувати навички практичної роботи журналіста з різними форматами цифрових медіа відповідно до сучасних технологічних

стандартів; знати специфіку і принципи роботи конвергентного ньюзруму, вміти аналізувати конвергентні медіаповідомлення; володіти навичками менеджменту, продюсування, розробки і реалізації інноваційних проектів у галузі цифрової журналістики.

2. Тематичний план навчального курсу

Розділ 1. Технології цифрових медіа

Тема 1. Формати і жанри цифрових медіа

Поняття «цифрові медіа» та його синоніми. Тренди цифрових медіа. Універсалізм та спеціалізація. «Універсальний журналіст» (Девід Рендалл): утопія або реальність? Поняття «рід», «вид», «жанр» у цифрових медіа. Жанрова структура цифрових медіа. Формати цифрових медіа. Мультимедійний репортаж, лонгрід, фічер, лайфлогінг, стрімінг, відеоблогінг: жанрові різновиди та особливості. Принципи функціонування і розвитку онлайн-видань, інтернет-радіо, веб-телебачення. Дифузія жанрів у цифрових медіа.

Тема 2. Концепт і контент у цифрових медіа

Вибір теми, формату, аудиторії, медіамайданчику для повідомлення в цифрових медіа. Задум матеріалу. Мультимедійні елементи у виробництві цифрового контенту. Особливості візуалізації даних в мережі Інтернет. Види інфографіки. Інтерактивність, висока швидкість підготовки матеріалів та їхнього розповсюдження, оновлення, доступність, прибутковість. Драматургія журналістського матеріалу у цифрових медіа. Фабула. Сюжет. Концепція і конструкція повідомлення в цифрових медіа. Планування і конкретизація робочої ідеї. Story pitch. Технології виробництва мультимедійного контенту в цифрових медіа. Нові професійні стандарти цифрової журналістики.

Тема 3. Платформи та аудиторії цифрових медіа

Феномен інтерактивності та ефект фідбеку як семантичні маркери цифрової журналістики. Соціальна спрямованість цифрової журналістики. Взаємовплив цифрової журналістики та соціальних медіа. Вибір аудиторії та медіамайданчику. Цільова аудиторія цифрових медіа: принципи формування та взаємодії. Специфіка цифрового медіаконтенту в залежності від платформи та аудиторії. Виробник цифрового контенту і аудиторія: стратегії взаємодії. Соціальна та ментальна взаємодія. Інтерактивність, висока швидкість підготовки матеріалів та їхнього розповсюдження, оновлення, доступність, прибутковість. Серіальність і біт-спеціалізація, суспільний запит. Використання фідбеку та соціальних медіа в цифровій журналістиці.

Розділ 2. Менеджмент і продюсування інноваційних медіапроектів

Тема 1. Медіаекономіка і креативні індустрії

Поняття медіаекономіки. Основи медіабізнесу. Економічна політика та практика діяльності медіакомпаній. Медіа – креатив – культура – технологія. Поняття контент-менеджменту. Функції менеджера проектів (управлінець команд, медіапродюсер, медіастартапер. Українські мас-медіа, нещодавно стали бізнесом, як нове явище з нестачею експертизи. Проблема слабого рекламного ринку в Україні. Журналістика та індустрія новин, кінопродукція, розважальні програми, друк, трансляція мобільний зв'язок, Інтернет, реклама та зв'язки з громадськістю, дерегуляція засобів масової інформації, власність та концентрація медіа, частки ринку, права інтелектуальної власності як сфери медіаекономіки. Культурна індустрія vs. креативна індустрія. Креативна економіка. Ціннісна пропозиція. Бізнес-модель. Стартап/медіастартап. Хакатон.

Тема 2. Бізнес-моделі інноваційних медіапроектів

Стратегічний інструмент підприємництва та менеджменту. Проект як це тимчасове підприємство, передбачуване для створення унікальних продуктів, послуг або результатів. Продукт як сервіс, який вирішує певні завдання користувача, володіє командою і аудиторією, прибутковий для компанії, має довгострокову стратегію розвитку і ринок для зростання. Бізнес-модель: ціль і області використання. Бізнес-модель: опис того, як організація створює, доносить до споживача або суспільства цінність. Business Model Canvas як графічна схема, що дозволяє однією мовою показувати бізнес-ідеї та експериментувати з ними. Фокус, гнучкість, прозорість Business Model Canvas. 9 будівельних блоків моделі. Сегмент користувачів. Ціннісна пропозиція. Канали. Відносини. Грошові потоки. Ключові активності. Ресурси. Ключові партнери. Структура витрат.

Тема 3. Підходи до розробки стратегії у медіапроектванні

Структурний підхід до розробки стратегії. Аналіз галузі. Аналіз сильних і слабких сторін конкурентів. Стратегічне позиціонування. Побудова власного ланцюжка формування цінності. П'ять сил конкурентної боротьби і типові стратегії за Майклом Портером. Модель типового ланцюга формування цінності. «Єдиний метод перемогти конкурентів – припинити спроби їх перемогти». Реконструкційний підхід до розробки стратегії. Стратегія Блакитних Океанів. Багрянний Океан. Рушійні сили, які змушують компанії утворювати Блакитні Океани. Інновація цінності: інакша стратегічна логіка, відмінна від бенчмаркетингу. Аналітичні інструменти. Стратегічна «канва». 4 важливі дії (ліквідація, зменшення, підвищення, створення). 3 характеристики хорошої стратегії. 6 способів переглянути межі ринку. «Шукайте неспоживачів». Перешкоди на шляху імітації. Успіх стратегії, що залежить від концентрації за трьома пропозиціями: ціннісна пропозиція, пропозиція прибутку та людська пропозиція.

Тема 4. Медіа та політика. Структури медіавласності

Бази даних медіа та власників. Індикатори ризику плюралізму медіа. Медіакомпанії / групи. Тип власності. «Медіавласність має значення». Структура власності. Географічне покриття. Тип контенту. Фізична основа власника. Засновник і його пов'язані інтереси. Генеральний директор і його пов'язані інтереси. Головний редактор і його пов'язані інтереси. Пов'язані інтереси інших впливових осіб. Фінансова інформація: прибуток, операційний прибуток, реклама. Частка ринку. Метадані. Джерела профілю. Частка аудиторії. Українські медіа та олігархія. Офшорні таємниці. «Джинса». Аналіз українських медіавласників за даними Інституту масової інформації. Незалежність і плюралізм медіа, думок та поглядів, у тому числі критика людей, які знаходяться при владі, як гарантія здорової демократичної системи. Моніторинг та забезпечення плюралізму власності як перший крок на шляху до незалежності і свободи вибору. Структури власності та управління ресурсами індустрією медіа. Економічна міць та ефективність медіасектору. Прозорість структур медіавласності як предмет особливого інтересу для потенційних інвесторів.

Розділ 3. Конвергентна журналістика

Тема 1. Професійна ідентифікація та статус журналіста конвергентного ньюзруму

Процеси медіаконвергенції: pro et contra. Понятійний апарат конвергентної журналістики. Онлайн-журналістика, конвергентна журналістика, інтернет-журналістика, мультимедійна журналістика, кросмедійна журналістика, мережева журналістика, діджитал-журналістика. Поняття медіаконвергенції та конвергентного ньюзруму. Проблема професійної ідентифікації та статусу журналіста у роботі конвергентного ньюзруму. Кодифікація професійних норм і саморегулювання професійного співтовариства у конвергентній журналістиці. Робота з джерелами інформації у конвергентному ньюзрумі.

Специфіка роботи з різними типами джерел (офіційні джерела, приватні особи, конфіденційні джерела). Межі допустимого при зборі інформації. Конфлікт інтересів. Проблема «джинси». Взаємини «журналіст – суспільство» і «журналіст – аудиторія» у роботі конвергентного ньюзруму.

Тема 2. Конвергентні медіа: креативні інновації

Аудіовізуальні можливості цифрової журналістики. Креативність. Інноваційні стратегії. «Командна гра». Загальні принципи спілкування і сприйняття інформації. Тренди цифрової журналістики, віджејство, кураторство. Візуалізація як тренд у сучасних конвергентних медіа. Інформаційна мода та медіасподівання. Архетипи. Рольові орієнтації журналіста та їхній вплив на жанр журналістського твору у роботі конвергентного ньюзруму. Творчий процес, автор, творча група, редактор, продюсер у конвергентній редакції.

Тема 3. Конвергентна журналістика і критичне мислення

Критичне мислення в конвергентній журналістиці. Професійні фільтри журналіста. Психологія підготовки журналістського твору. Медіапсихологія. Об'єктивність і суб'єктивність. Конвергентна журналістика в добу «постправди»: верифікація, інтерпретація, маніпуляція, фальсифікація. Події, аргументи, коментарі, факти й спостереження, думки й оцінки. Люди і обставини: особливості підготовки інтерв'ю зі складними співрозмовниками, вплив правових регуляторів і норм журналістської роботи. Інтерв'ю як метод отримання інформації та жанр роботи журналіста у конвергентному ньюзрумі. Фактчекінг в конвергентній журналістиці.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с.		л	п	лаб.	інд.	с.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Технології цифрових медіа												
Разом за розділом 1	72	8	24	–	–	40	72	–	8	–	–	64
Розділ 2. Менеджмент і продюсування інноваційних медіапроектів												
Разом за розділом 2	72	16	16	–	–	40	72	4	4	–	–	64
Розділ 3. Конвергентна журналістика												
Разом за розділом 3	36	8	8	–	–	20	36	4	4	–	–	28
Усього годин	180	32	48	0	0	100	180	8	16	0	0	156

4. Теми семінарських і практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин (денна форма)	Кількість годин (заочна форма)
	Розділ 1. Технології цифрових медіа	24	8
1	Формати і жанри цифрових медіа	4	2
2	Мультимедійний репортаж, лонгрід, фічер, лайфлогінг, стримінг, відеоблогінг: жанрові різновиди та	4	2

	особливості		
3	Концепт і контент у цифрових медіа	4	–
4	Нові професійні стандарти цифрової журналістики	4	2
5	Платформи та аудиторії цифрових медіа	4	2
6	Взаємовплив цифрової журналістики та соціальних медіа	4	–
	Розділ 2. Менеджмент і продюсування інноваційних медіапроектів	16	4
1	Медіаекономіка і креативні індустрії	4	2
2	Бізнес-модель: ціль і області використання	4	–
3	Структурний та реконструкційний підходи до розробки стратегії	4	2
4	Медіа та політка. Медіавласність	4	–
	Розділ 3. Конвергентна журналістика	8	4
1	Професійна ідентифікація та статус журналіста конвергентного ньюзруму	2	–
2	Аудіовізуальні можливості цифрової журналістики	2	2
3	Творчий процес, автор, творча група, редактор, продюсер у конвергентній редакції	2	2
4	Конвергентна журналістика в добу «постправди»: верифікація, інтерпретація, маніпуляція, фальсифікація	2	–
	Разом	48	16

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин (денна форма)	Кількість годин (заочна форма)
1	Розділ 1. Технології цифрових медіа	40	62
	Обрати формат цифрових медіа, розробити і реалізувати авторський медіапроект із використанням технологій цифрових медіа		
2	Розділ 2. Менеджмент і продюсування інноваційних медіапроектів	40	62
	Обґрунтувати концепцію, стратегію і бізнес-модель інноваційного медіапроекту у галузі креативної індустрії		
3	Розділ 3. Конвергентна журналістика	20	32
	Здійснити аналіз конвергентного медіаповідомлення, зробити публікацію із використанням тексту та мультимедійного контенту (авторський текст, фото, відео, аудіо, інфографіка тощо) на платформі Tilda Publishing (https://tilda.cc)		
	Разом	100	156

6. Індивідуальні завдання

За дисципліною «Цифрова журналістика» індивідуальні завдання не передбачені.

7. Методи контролю

Поточний контроль: усні опитування на заняттях за контрольними програмними питаннями поточної та попередніх тем; мікроконтрольні роботи, які проводяться на початку заняття; оцінювання ступеня активності студентів та якості їх відповідей на заняттях; тестові завдання.

Контроль виконання самостійних робіт: перевірка виконання творчих завдань (усна доповідь, есе, індивідуальні та колективні мультимедійні презентації).

Контрольна робота з розділу 2 «Менеджмент і продюсування інноваційних медіапроектів».

Підсумковий контроль (екзамен): перевірка рівня засвоєння студентами теоретичного та практичного навчального матеріалу в цілому; вміння студента використовувати теоретичні знання при виконанні практичних завдань.

8. Схема нарахування балів

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання					Екзамен	Сума
Розділ 1	Розділ 2	Розділ 3	Контрольна робота, передбачена навчальним планом	Разом		
Т 1–3	Т 1–4	Т 1–3	10	60	40	100
20	10	20				

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка
	для чотирирівневої шкали оцінювання
90–100	відмінно
70–89	добре
50–69	задовільно
1–49	незадовільно

9. Рекомендована література

Основна література

Розділ 1. Технології цифрових медіа

1. Бакулев Г. П. Массовая коммуникация. Западные теории и концепции. Москва : Аспект-пресс, 2005. 176 с.

2. Дейк Т. А. Язык, познание, коммуникация / пер. с англ. Благовещенск ; Москва : ГУ-ВШЭ, 2000. 608 с.

3. Иванов Д. В. Виртуализация общества : версия 2.0. Санкт-Петербург : Петербургское Востоковедение, 2002. 217 с.
4. Кастельс М. Галактика Интернет. Размышления об Интернете, бизнесе и обществе. Екатеринбург : У-Фактория, 2004. 328 с.
5. Луман Н. Общество общества. Часть II. Медиа коммуникации / пер. с нем. Москва : Логос, 2005. 280 с.
6. Почепцов Г. Г. Коммуникативные технологии двадцатого века. Москва : Рефл-бук ; Киев : Ваклер, 1999. 352 с.
7. Уэбстер Ф. Теории информационного общества / пер. с англ. Москва : Аспект Пресс, 2004. 400 с.
8. Яковлев И. П. Ключи к общению. Основы теории коммуникации. 2-е изд., перераб. Санкт-Петербург : Авалон : Азбука-классика, 2006. 238 с.
9. Encyclopedia of New Media : An Essential Reference to Communication and Technology / ed. by Steven G. Jones. Thousand Oaks, CA : Sage Publications, 2003. 532 p.
10. New Media, Old Media / Ed. by Natalie Fenton. London, New Delhi : Journalism & Democracy in the Digital Age. London : SAGE Publications, 2010. 220 p.
11. New Media Language / Ed. by Jean Aitchison and Diana M. Lewis. London ; New York : Routledge, 2004. 209 p.

Розділ 2. Менеджмент і продюсування інноваційних медіапроектів

1. Абаїмов А. В. До питання про організаційну структуру медіапідприємства в контексті сучасної української медіаекономіки // Наукові записки Інституту журналістики. 2016, Т. 62. С. 74–79.
2. Иванов Д. В. Виртуализация общества : версия 2.0. Санкт-Петербург : Петербургское Востоковедение, 2002. 217 с.
3. Как новые медиа изменили журналистику. 2012–2016 / под ред. С. Балмаевой и М. Лукиной. Екатеринбург : Гуманитарный университет, 2016. 304 с.
4. Кастельс М. Галактика Интернет. Размышления об Интернете, бизнесе и обществе / М. Кастельс. Екатеринбург : У-Фактория, 2004. 328 с.
5. Кихтан В. В. Информационные технологии в журналистике. Ростов-на-Дону : Феникс, 2004. 268 с.
6. Ла Рош, фон В. Вступ до практичної журналістики. Київ : АУП, 2005. 229 с.
7. Новые медиа : социальная теория и методология исследования : словарь-справочник / отв. ред. О. В. Сергеева, О. В. Терещенко. Санкт-Петербург : Алетейя, 2015. 264 с.
8. Пекар В. О. Різнобарвний менеджмент : Еволюція мислення, лідерства та керування. Харків : Фоліо, 2016. 172 с.
9. Уэбстер Ф. Теории информационного общества / пер. с англ. Москва : Аспект Пресс, 2004. 400 с.
10. Хаб'юк О. Концептуальні основи медіа-економіки : монографія. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2012. 180 с.
11. Яковлев И. П. Ключи к общению. Основы теории коммуникации. 2-е изд., перераб. Санкт-Петербург : Авалон : Азбука-классика, 2006. 238 с.

12. Foust J. Online Journalism : Principles and Practices of News for the Web. 3rd ed. New York ; London : Routledge, 2011. 336 p.
13. Hernandez R. K., Rue J. The Principles of Multimedia Journalism : Packaging Digital News. New York ; London : Routledge, 2015. 232 p.
14. Wasko J. Studying the political economy of media and information // Comunicação e Sociedade. 2005, vol. 7, P. 25–48.

Розділ 3. Конвергентна журналістика

1. Вайшенберг З., Кляйнштойбер Г. Й., Пьорксен Б. Журналістика та медіа : довідник / пер. з нім. П. Демешко та К. Макєєв; за загал. ред. В. Ф. Іванова, О. В. Волошенюк. Київ : Центр Вільної Преси, Академія Української Преси, 2011. 529 с.
2. Журналистика и конвергенция : почему и как традиционные СМИ превращаются в мультимедийные / под ред. А. Г. Качкаевой. Москва : Аспект Пресс, 2010. 200 с.
3. Интернет-СМИ : теория и практика : учеб. пособие / под ред. М. М. Лукиной. Москва : Аспект Пресс, 2010. 348 с.
4. Рауе П.-Й., Шнайдер В. Новий посібник з журналістики та онлайн-журналістики / пер. з нім. В. Климченко ; за загал. ред. В. Іванова. Київ : Академія української преси, Центр вільної преси, 2014. 358 с.
5. Олешко Е. В. Конвергентная журналистика : Профессиональная культура субъектов информационной деятельности. Москва : Флинта, 2016. 128 с.
6. Перевалов В. В. Основы интернет-журналистики : учеб. пособие. Моск. гос. ун-т печати имени Ивана Федорова. Москва : МГУП имени Ивана Федорова, 2012. 232 с.
7. Рус-Моль Ш. Журналістика : посібник / пер. з нім. В. Климченко; наук. ред. В. Іванов. Київ : Академія української преси, Центр вільної преси, 2013. 343 с.
8. Convergent Journalism : An Introduction : Writing and Producing Across Media / ed. by Vincent F. Filak. 2nd ed. Amsterdam ; Boston : Focal Press, 2014. 262 p.
9. Lieb T. All the News : Writing and Reporting for Convergent Media. London ; New York : Pearson, 2008. 352 p.
10. Quinn S. Convergent Journalism : The Fundamentals of Multimedia Reporting. New York : Peter Lang Publishing Inc., 2005. 256 p.
11. Fisher D. J., Grant A. E., Wilkinson J. S. Principles of Convergent Journalism. 2nd ed. New York : Oxford University Press, 2012. 320 p.

Допоміжна література

1. Бабенко В. С. Виртуальная реальность : толковый словарь терминов. Санкт-Петербург : ГУАП, 2006. 86 с.
2. Гибсон У. Граф Ноль ; Мона Лиза овердрайв / пер. с англ. А. Комаринец. Москва : АСТ, 2003. 542 с.
3. Дери М. Скорость убегания : киберкультура на рубеже веков / пер. с англ. Т. Парфеновой. Екатеринбург : У-Фактория, 2008. 480 с. (Сер. «Philosophy»).
4. Калиновский А. И. Юзабилити : как сделать сайт удобным. Москва : Новое знание, 2005. 220 с.

5. Калмыков А. Интерактивная гипертекстовая журналистика в системе отечественных СМИ / под ред. В. С. Хелемендика. Москва : Изд-во ИПК работников ТВ и РВ, 2009. 84 с.
6. Глушаков С. В., Ломотько Д. В., Мельников В. В., Сурядный А. С. Работа в сети Internet : учеб. курс. 2-е изд., доп. и перераб. Москва ; Харьков : Фолио, АСТ, 2003. 399 с.
7. Сырых Ю. А. Современный веб-дизайн. Эпоха Веб 3.0. 2-е изд. Москва : ООО «И. Д. Вильямс», 2013. 368 с.
8. Таратуга Е. Е. Философия виртуальной реальности. Санкт-Петербург : Изд-во СПбГУ, 2007. 148 с.
9. Фатеева Н. А. Контрапункт интертекстуальности, или Интертекст в мире текстов. Москва : Агар, 2000. 280 с.
10. Фукуяма Ф. Наше постчеловеческое будущее : Последствия биотехнологической революции / пер. с англ. М. Б. Левина. Москва : АСТ, 2004. 349 с. (Сер. «Philosophy»).
11. Шарков Ф. И. Интерактивные электронные коммуникации (возникновение «Четвертой волны») : учеб. пособие. 2-е изд. Москва : Дашков и Ко, 2010. 260 с.
12. Bell D. J., Loader B. D., Pleace N., Schuler D. Cyberculture : The Key Concepts. London ; New York : Routledge, 2004. 288 p. (Routledge Key Guides).
13. Bell D. Introduction to Cyberculture. London ; New York : Routledge, 2001. 256 p.
14. Critical Cyberculture Studies / foreword by Steve Jones ; ed. by David Silver, Adrienne Massanari. New York : New York University Press, 2006. 320 p.
15. Crystal D. Language and the Internet. 2nd ed. Cambridge : Cambridge University Press, 2006. 316 p.
16. International Handbook of Internet Research / ed. by Jeremy Hunsinger, Lisbeth Klastrup, Matthew Allen. London : Springer, 2010. 512 p.

10. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відеолекції, інше методичне забезпечення

Розділ 1. Технології цифрових медіа

1. Canadian Science and Technology Historical Association. URL : <http://www.er.uqam.ca/nobel/r20430/ahstc-cstha/english/home.html> (дата звернення: 19.06.2019).
2. Center for Digital Discourse and Culture. URL : <http://www.cddc.ut.edu/index2.html> (дата звернення: 12.06.2019).
3. DocLab Award for Digital Storytelling. URL : <http://highrise.nfb.ca/> (дата звернення: 10.06.2019).
4. Electronic Labyrinth. URL : <http://jefferson.village.virginia.edu/elab/elab.html> (дата звернення: 11.06.2019).
5. e-Society. URL : <http://www.london.edu/e-society/> (дата звернення: 10.06.2019).
6. FILE PRIX LUX : New Media Electronic Language International Festival. URL : <http://www.file.org.br/> (дата звернення: 14.06.2019).
7. Popular Culture and Social Theory Resources. URL : www.theory.org.uk (дата звернення: 10.06.2019).

8. Race, Gender, and Ethnicity in Media (Cyberspace Section). URL : <http://www.uiowa.edu/~commstud/resources/gendermedia/cyber.html> (дата звернення: 12.06.2019).
9. Science and Technology Policy Research (SPRU). URL : <http://www.sussex.ac.uk/spru/> (дата звернення: 10.06.2019).
10. The History and Development of Multimedia. URL : <http://people.ucalgary.ca/~edtech/688/hist.htm> (дата звернення: 10.06.2019).
11. The Internet : an ethnographic approach. URL : <http://thnonet.gold.ac.uk/links.htm> (дата звернення: 19.06.2019).

Розділ 2. Менеджмент і продюсування інноваційних медіапроектів

1. Інтернет-видання «Детектор медіа» — watchdog українських ЗМІ. URL : <http://detector.media> (дата звернення: 11.06.2019).
2. Саморегулювання ЗМІ. URL : <http://detector.media/tag/432/> (дата звернення: 10.06.2019).
3. Cable News Network, Inc. A Time Warner Company. URL : <http://edition.cnn.com/interactive/2014/07/travel/50-states-natural-wonders/> (дата звернення: 15.06.2019).
4. Canada Science and Technology Museum Corporation. URL : <http://www.technomuses.ca/> (дата звернення: 11.06.2019).
5. Centre for Democracy and Technology. URL : <http://www.cdt.org/> (дата звернення: 10.06.2019).
6. Foundation for the History of Technology; Tensions of Europe. URL : <http://www.histech.nl/tensions/> (дата звернення: 16.06.2019).
7. History of Memex. URL : <http://www.cs.brown.edu/memex> (дата звернення: 16.06.2019).
8. Home page of Timothy Berners-Lee. URL : <http://www.org/pub/WWW/People/Berners-Lee> (дата звернення: 10.06.2019).
9. MIT Media Lab. URL : <http://www.media.mit.edu/> (дата звернення: 10.06.2019).
10. Multimedia : From Wagner to Virtual Reality. URL : <http://www.zakros.com/wvr/wvr.html> (дата звернення: 15.06.2019).
11. Multimedia in Answers. URL : <http://www.answers.com/topic/multimedia> (дата звернення: 10.06.2019).
12. Resource Centre for Cyberculture Studies. URL : <http://otal.umd.edu/~rccs/> (дата звернення: 12.06.2019).
13. Virtual Society?. URL : <http://virtualsociety.sbs.ox.ac.uk/> (дата звернення: 12.06.2019).

Розділ 3. Конвергентна журналістика

1. Медіапроект Накіпіло. URL : <http://nakipelo.ua/long-read/> (дата звернення: 10.06.2019).
2. Образовательный журнал платформы для создания сайтов Tilda Publishing. Практические руководства по дизайну и маркетингу для цифровых проектов. URL : <https://tilda.cc> (дата звернення: 12.06.2019).
3. Проект «Новое Время». URL : <http://nv.ua/ukr/project.html> (дата звернення: 10.06.2019).

4. Electronic Literature Organization Official site. URL : <http://directory.eliterature.org/> (дата звернення: 12.06.2019).
5. European Program in Media, Communication and Cultural Studies. URL : <http://www.mediastudieseurope.net> (дата звернення: 10.06.2019).
6. International Association for Media and Communication Research (IAMCR). URL : <http://www.humfak.auc.dk> (дата звернення: 11.06.2019).
7. Lustrum – онлайн-журнал про людей, культуру та світ. URL : <http://www.lustrum.com.ua/> (дата звернення: 13.06.2019).
8. Media Center (Internet Journal). URL : <http://edu.km.ru/mcenter> (дата звернення: 10.06.2019).
9. Mediamente. Biblioteca digitale. URL : <http://www.mediamente.rai.it/english/bibliote/intervis/g/garcia.htm> (дата звернення: 11.06.2019).
10. TSN special-projects. URL : <https://tsn.ua/special-projects/spaceoddiy> (дата звернення: 10.06.2019).
11. The New York Times Company. URL : http://www.nytimes.com/interactive/2014/06/13/sports/worldcup/world-cup-balls.html?ref=multimedia&_r=0 (дата звернення: 10.06.2019).
12. The New York Times Company. URL : <http://www.nytimes.com/projects/2013/high-rise/> (дата звернення: 18.06.2019).